

Załącznik do uchwały Nr .../.../26
Rady Miejskiej w Łapach
z dnia 2026 r.

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE ŁAPY

„Akademia Rodziny”

w ramach projektu pn. „ŁAPSKA AKADEMIA RODZINY - ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH
NA RZECZ RODZIN W GMINIE ŁAPY”

współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus
w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027
Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego
Działanie 8.5 Wzmocnienie aktywnej integracji społecznej

Łapy, październik 2026

Spis treści

I. Definicje	3
II. Nazwa i cel Programu	4
Cele szczegółowe	4
III. Okres realizacji Programu	5
IV. Potrzeby uzasadniające realizację Programu.....	5
V. Charakterystyka osób objętych Programem.....	6
VI. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie	8
Dostępność i standardy wspólne.....	10
VII. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych	10
VIII. Opłaty za usługi społeczne.....	16
IX. Sposób dokumentowania spełniania warunków kwalifikowania do korzystania z usług społecznych	17
X. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych	18
XI. Organizacja Programu i etapy jego realizacji.....	20
XII. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz wskaźniki efektywności jego realizacji	21
XIII. Budżet Programu oraz źródła jego finansowania	22

I. Definicje

1. **Program** - Program Usług Społecznych w Gminie Łapy „Akademia Rodziny” w ramach projektu pn. „ŁAPSKA AKADEMIA RODZINY - ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ RODZIN W GMINIE ŁAPY”,
2. **Projekt** - przedsięwzięcie nr FEPD.08.05-IZ.00-0003/25, zgłoszone w naborze FEPD.08.05-IZ.00-002/24, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.
3. **Beneficjent / Wnioskodawca** - Gmina Łapy, z siedzibą w Łapach przy ul. Gen. Wł. Sikorskiego 24
4. **Lider/Realizator** - Centrum Usług Społecznych w Łapach z siedzibą przy ul. Głównej 50 (CUS)
5. **Osoba korzystająca z usług społecznych** - osoba spełniająca warunki i kryteria kwalifikowania określone w Programie usług społecznych i zakwalifikowana do odpowiedniej formy wsparcia.
6. **Rodzina przeżywająca trudności opiekuńczo-wychowawcze** - rodzina wymagająca wsparcia w wykonywaniu funkcji opieki i wychowania, w szczególności z powodu bezradności, kryzysu, konfliktów, przemocy lub uzależnień.
7. **PPS** - Punkt Poradnictwa Specjalistycznego.
8. **TUS** - Trening Umiejętności Społecznych.
9. **FE PŻ** - program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.
10. **Zakres usług** - działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, tj. działania z zakresu: pomocy społecznej wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia, w zakresie odpowiadającym usługom określonym w Programie.

II. Nazwa i cel Programu

Nazwa Programu: Program Usług Społecznych w Gminie Łapy „Akademia Rodziny” w ramach projektu pn. „ŁAPSKA AKADEMIA RODZINY - ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ RODZIN W GMINIE ŁAPY”.

Cel:

Celem głównym Programu jest wspieranie integracji społecznej 170 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci, przez rozwój dostępnych usług wspierania rodziny świadczonych w społeczności lokalnej. Wsparciem zostanie objętych 130 kobiet oraz 40 mężczyzn, w tym 22 osoby z niepełnosprawnościami.

Cele szczegółowe

1. Wspieranie dzieci, rodziców i opiekunów w rozwiązywaniu problemów życiowych, emocjonalnych i wychowawczych poprzez pomoc psychologiczną i terapeutyczną oraz kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich.
2. Poprawa funkcjonowania rodzin i małżeństw poprzez wsparcie w wychowaniu dzieci, komunikacji i wzmacnianiu więzi rodzinnych, a także pomoc w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych i rozwiązywaniu konfliktów poprzez poradnictwo, interwencję kryzysową i mediację rodzinne.
3. Kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, umożliwienie wymiany doświadczeń, budowanie więzi oraz rozwijanie umiejętności efektywnego spędzania czasu z dzieckiem.
4. Wzmacnianie kompetencji psychospołecznych, poczucia własnej wartości i motywacji do zmiany oraz rozwijanie umiejętności budowania relacji i radzenia sobie z emocjami i sytuacjami trudnymi, służące przeciwdziałaniu izolacji społecznej, przemocy i zachowaniom agresywnym.
5. Rozwijanie umiejętności społecznych i życiowych dzieci, wzmacnianie ich pewności siebie, wspieranie adaptacji społecznej i integracji rówieśniczej oraz zapobieganie problemom emocjonalnym, przy jednoczesnym zapewnieniu wartościowych zajęć wspierających rodziców w realizacji obowiązków zawodowych i rodzinnych.

III. Okres realizacji Programu

Program Usług Społecznych w Gminie Łapy „Akademia Rodziny” w ramach projektu pn. „ŁAPSKA AKADEMIA RODZINY - ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ RODZIN W GMINIE ŁAPY”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego, Działanie 8.5 Wzmocnienie aktywnej integracji społecznej będzie realizowany do 30 listopada 2029 r.

IV. Potrzeby uzasadniające realizację Programu

Program odpowiada na potrzeby wskazane we wniosku o dofinansowanie na podstawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej gminy Łapy w zakresie usług społecznych” z 2021 r., jej uzupełnienia z 2022 r. oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łapy na lata 2024-2030. Wniosek wykorzystuje również dane CUS i innych instytucji lokalnych z lat 2023-2024.

Według danych przytoczonych we wniosku na 31 grudnia 2023 r. gmina liczyła 20 118 mieszkańców, w tym 10 356 kobiet. Dzieci i młodzież do 18. roku życia stanowiły 3 336 osób. W 2023 r. z pomocy społecznej korzystało 1 749 osób w rodzinach, czyli 8,69% mieszkańców. Zarejestrowanych w PUP Filia w Łapach było 710 osób bezrobotnych, w tym 435 długotrwale bezrobotnych. W 2024 r. głównymi powodami przyznawania pomocy były: bezrobocie 724 osób, ubóstwo 513 osób, długotrwała i ciężka choroba 636 osób, potrzeba ochrony macierzyństwa 417 osób, w tym potrzeba ochrony wielodzietności 351 osób, niepełnosprawność 358 osób, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 277 osób, w tym rodziny niepełne 169 osób i wielodzietne 112 osób, alkoholizm 33 osoby, przemoc domowa 20 osób, narkomania 2 osoby. W gminie wskazano 14 rodzin zastępczych, w których przebywało 17 dzieci, oraz 36 rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. W 2024 r. z terapii uzależnień skorzystało 27 rodzin, a z pomocy psychologa 49 rodzin. W 2023 r. procedurą „Niebieskie Karty” objęto 29 rodzin.

Najważniejsze zdiagnozowane problemy to ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, konflikty i rozpad rodzin, przemoc domowa, bezradność wychowawcza i osłabienie więzi społecznych. Dzieci doświadczają trudności emocjonalnych, problemów adaptacyjnych i

agresji. Rodzice potrzebują dostępnej pomocy specjalistycznej, wiedzy wychowawczej oraz możliwości wymiany doświadczeń.

Program łączy indywidualną pomoc dzieciom i rodzicom z grupowymi formami wsparcia. Zapewnia dostęp do psychologa, terapeuty uzależnień, konsultanta ds. rodziny, interwencji kryzysowej i mediacji. Grupy wsparcia, spotkania edukacyjne, prelekcje/spotkania z ciekawymi ludźmi oraz półkolonie z elementami TUS służą rozwijaniu kompetencji wychowawczych i społecznych oraz przeciwdziałaniu izolacji. Bariery udziału ograniczane będą przez dostępne miejsca świadczenia usług, elastyczne godziny oraz transport door-to-door dla osób o szczególnych potrzebach w zakresie mobilności, z wykorzystaniem zasobów CUS.

V. Charakterystyka osób objętych Programem

Wsparcie w ramach Programu kierowane jest do mieszkańców gminy Łapy zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności do dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów wymagających wsparcia w przezwyciężaniu trudności rodzinnych, wychowawczych, emocjonalnych oraz sytuacji kryzysowych.

Program skierowany jest w szczególności do:

- a) rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wymagających pomocy w kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych;
- b) rodziców i opiekunów potrzebujących wsparcia w zakresie komunikacji z dziećmi, rozwiązywania konfliktów, wspierania samodzielności dziecka, budowania współpracy między dziećmi a rodzicami oraz wzmacniania więzi rodzinnych;
- c) dzieci i młodzieży doświadczających trudności emocjonalnych, wychowawczych lub problemów w relacjach społecznych, a także kryzysów związanych m.in. z chorobą, zdarzeniem losowym, śmiercią bliskiej osoby lub rozwodem rodziców;
- d) osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, wymagających wsparcia psychologicznego, interwencji kryzysowej, mediacji rodzinnych lub pomocy w związku z przemocą domową;

e) dzieci, rodziców i opiekunów potrzebujących pomocy w związku z problemami uzależnień oraz ich wpływem na funkcjonowanie rodziny.

Programem objęte zostaną również osoby z niepełnosprawnościami należące do wskazanych grup odbiorców. Organizacja wsparcia będzie uwzględniała ich indywidualne potrzeby i możliwości oraz zapewniała dostępność oferowanych usług.

Poszczególne formy wsparcia będą kierowane do następujących odbiorców:

- **Punkt Poradnictwa Specjalistycznego** – do dzieci, rodziców i opiekunów borykających się z trudnościami wychowawczymi, emocjonalnymi oraz problemami uzależnień, wymagających pomocy psychologa lub terapeuty uzależnień.
- **Konsultacje ze specjalistami** – do osób i rodzin potrzebujących pomocy konsultanta do spraw rodziny, interwenta kryzysowego lub mediatora, w zależności od rozpoznanych potrzeb, sytuacji rodzinnej i zdarzeń losowych.
- **Grupy wsparcia dla rodzin** – do matek i ojców potrzebujących wymiany doświadczeń, rozwijania kompetencji rodzicielskich, wzmacniania więzi z dziećmi oraz poznawania sposobów wspólnego, aktywnego spędzania czasu.
- **Prelekcje i spotkania z ciekawymi ludźmi** – do uczestników doświadczających sytuacji kryzysowych, potrzebujących wsparcia w budowaniu relacji, radzeniu sobie z emocjami i sytuacjami trudnymi oraz wzmacnianiu poczucia własnej wartości.
- **Półkolonie letnie z elementami Treningu Umiejętności Społecznych (TUS)** – do dzieci z rodzin uczestniczących w Akademii Rodziny, dzieci korzystających ze Świetlicy Socjoterapeutycznej, dzieci doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych i wymagających rozwijania umiejętności komunikacji, współpracy, rozwiązywania konfliktów oraz nawiązywania relacji z rówieśnikami.

Przewiduje się, że wsparciem w ramach „Akademii Rodziny” zostanie objętych 170 osób, w tym 130 kobiet oraz 40 mężczyzn. W tej liczbie uwzględniono 22 osoby z niepełnosprawnościami, w tym 14 kobiet oraz 8 mężczyzn.

Wskazane liczby dotyczą osób uczestniczących w zadaniu, a nie sumy udziałów w poszczególnych działaniach. Uczestnik może korzystać z więcej niż jednej formy

wsparcia, zgodnie z rozpoznanymi potrzebami. Liczba osób objętych Programem będzie podlegała bieżącemu monitorowaniu.

VI. Określenie usług społecznych oferowanych w Programie

Program obejmuje następujące pięć działań: Punkt Poradnictwa Specjalistycznego, konsultacje ze specjalistami, grupy wsparcia dla rodzin, prelekcje i spotkania z ciekawymi ludźmi oraz półkolonie letnie z elementami TUS. Usługi są świadczone indywidualnie lub grupowo, w społeczności lokalnej, z poszanowaniem godności i praw uczestników, w tym dobra dziecka. Prowadzący posiadają kwalifikacje odpowiednie do powierzonych czynności i wykonują zadania w granicach swoich uprawnień.

Wsparcie obejmuje wychowanie, komunikację, rozwiązywanie konfliktów, rozwijanie samodzielności dziecka, współpracę rodzica i dziecka oraz wzmacnianie więzi rodzinnych.

1. **Punkt Poradnictwa Specjalistycznego** zapewnia dzieciom, młodzieży i rodzicom lub opiekunom wsparcie psychologiczne oraz pomoc terapeuty uzależnień. Pomoc jest kierowana do osób przeżywających trudności wychowawcze, życiowe i emocjonalne oraz wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami. Służy również kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich. Wymiar pomocy dla konkretnej osoby lub rodziny wynika z rozpoznaných potrzeb. Konsultacje są umawiane indywidualnie i dokumentowane kartami realizacji usług. Planuje się zrealizować 1350 godzin przez psychologa oraz 900 godzin przez terapeutę uzależnień.
2. **Konsultacje ze specjalistami:**
 - **Konsultant ds. rodziny** - będzie prowadził działania ukierunkowane na funkcjonowanie rodziny i małżeństw, udzielał porad i pomocy w rozwiązywaniu problemów, propagując pogląd o niezastąpionej roli rodziny w życiu każdego człowieka. Planuje się 540 godzin pracy, skalkulowanych jako średnio 15 godzin miesięcznie przez 36 miesięcy.
 - **Interwent kryzysowy lub inni specjaliści w zależności od potrzeb i zdarzeń losowych** - zajmować się będą zapewnieniem poszkodowanemu/ej najbardziej adekwatnej i użytecznej pomocy, diagnozując problem i dobierając odpowiednie form wsparcia np. wsparcie psychologiczne, skierowanie do

konkretnej instytucji, pokazanie alternatywnych możliwości wyjścia z kryzysu. Planuje się 96 godzin wsparcia, odpowiadających średnio 32 godzinom rocznie w trzech cyklach rocznych.

- **Mediator rodzinny** - będzie prowadził mediacje w sytuacjach konfliktów rodzinnych. Jego zadaniem będzie stworzenie bezpiecznych warunków do rozmowy i pomoc stronom w samodzielnym wypracowaniu możliwego do zaakceptowania rozwiązania. Zaplanowano 120 godzin mediacji, średnio 40 godzin rocznie w trzech cyklach, dla około 3 rodzin rocznie.

Konsultacje i interwencje organizowane są indywidualnie, po uzgodnieniu terminu i zakresu pomocy. Podstawą rozliczenia jest faktycznie wykonana liczba godzin potwierdzona dokumentacją usługi.

3. **Grupy wsparcia dla rodzin.** Utworzone zostaną dwie grupy wsparcia: dla matek i dla ojców, po 10 osób każda. Spotkania grupowe mają na celu kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, wymianę doświadczeń, budowanie więzi oraz naukę efektywnego spędzania czasu z dzieckiem. Mogą obejmować wspólne działania rodziców z dziećmi, m.in. aktywność rekreacyjną, sportową, kulturalną i kulinarną. Zaplanowano po 36 spotkań dla każdej grupy, po 5 godzin. Spotkania będą odbywać się raz w miesiącu w miesiącach realizacji tej formy wsparcia. Podczas spotkań zapewniona będzie przerwa kawowa.

4. **Prelekcje/spotkania z ciekawymi ludźmi dotyczące rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych.** Zaplanowano 4 spotkania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, średnio po 4 godziny zegarowe. Prowadzącymi mogą być specjaliści, przedstawiciele instytucji pracujących z rodzinami oraz osoby, których doświadczenie wspiera cele Programu. Spotkania będą miały charakter edukacyjno-profilaktyczny i będą poświęcone tematyce związanej z radzeniem sobie w sytuacjach trudnych, z budowaniem relacji, przeciwdziałaniem przemocy i zachowaniem agresywnym, wzmacnianiem poczucia własnej wartości oraz rozwijaniem umiejętności radzenia sobie z emocjami. Ich celem będzie wzmacnianie kompetencji psychospołecznych uczestników oraz przeciwdziałanie izolacji i zachowaniom społecznie nieakceptowanym. Spotkania kierowane są do uczestników wymagających wsparcia w tych obszarach. Mogą odbywać się w Domu

Kultury w Łapach, sali konferencyjnej CUS lub placówkach oświatowych na terenie gminy. Udział uczestników dokumentuje się listami obecności.

5. Półkolonie letnie z elementami TUS. Półkolonie skierowane są do dzieci z rodzin uczestniczących w Akademii Rodziny, dzieci uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej „Świat w kolorach”, dzieci wymagających wsparcia z powodu trudności opiekuńczo-wychowawczych. Półkolonie obejmują pięciodniowe cykle, od poniedziałku do piątku, dla dwóch grup po 20 dzieci. Przewiduje się 4 cykle dla dwóch grup. Terminy ustala się w okresach letnich objętych Programem. Zajęcia z elementami Treningu Umiejętności Społecznych rozwijają komunikację, współpracę, empatię, asertywność, wyrażanie emocji, rozwiązywanie konfliktów i radzenie sobie ze stresem. Półkolonie wspierają integrację rówieśniczą, pewność siebie i adaptację społeczną oraz zapewniają dzieciom bezpieczną i rozwijającą formę spędzania czasu.

Dostępność i standardy wspólne

Wsparcie będzie dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników. Zapewnione zostaną dostępne materiały papierowe i elektroniczne, co najmniej dwa sposoby komunikacji oraz możliwość zgłoszenia indywidualnych potrzeb w formularzu. Usługi będą realizowane w dostępnych pomieszczeniach. Uczestnikom o szczególnych potrzebach w zakresie mobilności, w tym osobom z niepełnosprawnościami i mieszkańcom oddalonych miejscowości, zapewniany będzie transport door-to-door z wykorzystaniem zasobów CUS, zgodnie z potrzebami i organizacją dowozów.

Stosowane będą zasady równości kobiet i mężczyzn, niedyskryminacji, dostępności oraz poszanowania praw podstawowych i praw osób z niepełnosprawnościami. Godziny usług dostosowuje się do potrzeb rodzin. Realizator i wykonawcy przestrzegają standardów ochrony małoletnich oraz wymogów bezpieczeństwa zajęć i wypoczynku.

VII. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych

1. Zasady ogólne i warunki udziału

Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w Programie będą zgodne z rozdziałem 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o

realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818), dotyczącym zasad realizowania programów usług społecznych przez centrum.

Usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych w Gminie Łapy „Akademia Rodziny”, będą kierowane do mieszkańców gminy Łapy o określonych potrzebach.

Warunkiem dopuszczającym do udziału w Programie jest zamieszkiwanie na terenie gminy Łapy. Usługi społeczne określone w Programie, kierowane są do dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących oraz osób z niepełnosprawnościami.

1. Warunkiem udziału w Programie jest łączne spełnienie następujących przesłanek:

- a) zamieszkiwanie na terenie gminy Łapy w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego, pobieranie nauki lub wykonywanie pracy na terenie gminy Łapy;
- b) przynależność do grupy odbiorców wskazanej w ust. 1 oraz występowanie potrzeby skorzystania z co najmniej jednej usługi społecznej określonej w Programie;
- c) złożenie wniosku o objęcie usługami społecznymi wraz z oświadczeniami o spełnianiu warunków udziału oraz dokumentami wymaganymi do ich potwierdzenia;
- d) niekorzystanie w okresie udziału w Projekcie z innego wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w tym samym zakresie tematycznym i na te same cele.

2. Wsparcie kierowane jest w szczególności do:

- a) rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- b) osób i rodzin wymagających interwencji kryzysowej lub pomocy w związku z przemocą domową;
- c) dzieci i młodzieży wymagających wsparcia z powodu trudności emocjonalnych, wychowawczych, problemów adaptacyjnych lub sytuacji kryzysowych, takich jak choroba, zdarzenie losowe, śmierć osoby bliskiej lub rozwód rodziców;
- d) rodziców i opiekunów wymagających pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, wychowawczych i relacyjnych.

3. Korzystanie z usług następuje odpowiednio do rozpoznanych potrzeb:

- a) z Punktu Poradnictwa Specjalistycznego — w przypadku potrzeby wsparcia psychologicznego lub terapeutycznego;
- b) z konsultacji ze specjalistami — w przypadku potrzeby poradnictwa rodzinnego, interwencji kryzysowej lub mediacji rodzinnych;
- c) z grup wsparcia dla rodzin — w przypadku matek i ojców potrzebujących wsparcia w pełnieniu funkcji rodzicielskich;
- d) z prelekcji i spotkań z ciekawymi ludźmi — w przypadku potrzeby wsparcia edukacyjno-profilaktycznego w radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi, emocjami i problemami w relacjach;
- e) z półkolonii letnich z elementami Treningu Umiejętności Społecznych — w przypadku dzieci z rodzin uczestniczących w Akademii Rodziny oraz dzieci korzystających ze Świetlicy Socjoterapeutycznej „Świat w kolorach”, doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych i wymagających rozwijania umiejętności społecznych.

2. Organizacja rekrutacji i działania informacyjne

Rekrutacja będzie prowadzona w sposób otwarty, z zachowaniem zasad bezstronności, równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także jawności, przejrzystości i równości płci. Zapewniony zostanie równy dostęp do projektu kobietom i mężczyznom należącym do grupy potencjalnych uczestników.

Rekrutację poprzedzi akcja informacyjno-promocyjna prowadzona w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, szkołach, Centrum Usług Społecznych w Łapach oraz na stronach internetowych, w tym na stronie www.cuslapy.pl. Plakaty zostaną umieszczone na tablicach informacyjnych na terenie miasta i gminy Łapy, w Powiatowym Urzędzie Pracy, CUS i szkołach. Ulotki będą dystrybuowane na terenie gminy.

Materiały informacyjne zostaną opracowane z wykorzystaniem niestereotypowych wizerunków kobiet i mężczyzn oraz będą rozpowszechniane w miejscach istotnych dla obu płci.

Nabór główny przeprowadza się w listopad - grudzień 2026 r. W przypadku niewyłonienia pełnej grupy uczestników, zwolnienia miejsc lub rezygnacji uczestników

proceedzi się nabory uzupełniające w trybie ciągłym przez pozostały okres realizacji Projektu.

Kwalifikowanie odbywa się za pośrednictwem Centrum Usług Społecznych w Łapach, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego. Złożenie wniosku przez opiekuna faktycznego nie oznacza uprawnienia do dokonywania wszystkich czynności w imieniu osoby zainteresowanej.

3. Dokumenty rekrutacyjne i sposób ich składania

Dokumentami służącymi zgłoszeniu udziału oraz potwierdzeniu spełnienia warunków korzystania z usług społecznych określonych w Programie będą:

- formularz rekrutacyjny wraz z oświadczeniami;
- klauzula informacyjna;
- wniosek o przyznanie usługi społecznej - zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
- deklaracja przystąpienia do projektu wraz z oświadczeniami.

Dokumenty rekrutacyjne będą dostępne w Biurze projektu – Centrum Usług Społecznych w Łapach, u Beneficjenta – Gminy Łapy oraz u Partnera projektu – Stowarzyszenia „Nasze Łapy – Twoja Przyszłość”, a także na ich stronach internetowych, w tym www.cuslapy.pl i www.elapy.pl.

Formularz składa osoba zainteresowana, jej przedstawiciel ustawowy albo opiekun faktyczny. W przypadku dzieci dokumentację udziału sporządza się z udziałem rodzica lub opiekuna prawnego.

W przypadku osób ubezwłasnowolnionych formularz rekrutacyjny oraz pozostałą dokumentację podpisuje opiekun prawny.

Wzory dokumentów służących przeprowadzeniu rekrutacji i dokumentowaniu uczestnictwa, stanowią załączniki do „Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w projekcie pn. „Łapska Akademia Rodziny – rozwój usług społecznych na rzecz rodzin w Gminie Łapy”. Regulamin oraz załączone do niego wzory dokumentów mają w tym zakresie charakter organizacyjny i wykonawczy wobec Programu i nie mogą ustanawiać dodatkowych ani zmieniać określonych w Programie warunków udziału, kryteriów

preferencyjnych, zasad kolejności kwalifikowania, sposobu dokumentowania spełniania warunków oraz zakresu danych osobowych niezbędnych do kwalifikowania.

4. Ocena zgłoszeń i preferencje

1. Ocena zgłoszeń obejmuje:
 - a) ocenę formalną — sprawdzenie kompletności dokumentów i spełnienia warunków udziału;
 - b) rozpoznanie potrzeby wsparcia i ustalenie odpowiedniej formy pomocy;
 - c) ocenę punktową — ustalenie spełniania kryteriów preferencyjnych;
 - d) zakwalifikowanie do określonych usług.
2. W przypadku braków lub niejasności CUS wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia dokumentów lub złożenia wyjaśnień, wskazując zakres uzupełnienia i termin jego dokonania.
3. Osobom spełniającym warunki udziału przyznaje się po 10 punktów za każde z następujących kryteriów:
 - a) znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności;
 - b) niepełnosprawność sprzężona;
 - c) choroba psychiczna;
 - d) niepełnosprawność intelektualna;
 - e) całościowe zaburzenia rozwojowe w rozumieniu Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10;
 - f) korzystanie z programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową;
 - g) wychowywanie się dziecka poza rodziną biologiczną;
 - h) objęcie ochroną czasową po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.
4. Punkty za spełnione kryteria sumuje się. Maksymalna liczba punktów wynosi 80. Niespełnienie kryteriów preferencyjnych nie wyklucza udziału osoby spełniającej warunki dostępu.

5. Jeżeli liczba osób zainteresowanych daną usługą przekracza liczbę dostępnych miejsc, pierwszeństwo mają osoby z większą liczbą punktów. Przy jednakowej punktacji o kolejności decyduje wcześniejsza data i godzina złożenia kompletnego zgłoszenia.
6. Osoby spełniające warunki udziału, dla których zabrakło miejsc, ujmują się na liście rezerwowej, z zachowaniem zasad kolejności określonych w ust. 5. Zwolnione miejsca proponuje się kolejnym osobom z tej listy, odpowiednio do rodzaju potrzebnego wsparcia.
7. Każdorazowo ostateczną decyzję o zakwalifikowaniu do wsparcia w ramach projektu podejmuje Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Łapach lub Zastępca Dyrektora.

5. Kwalifikowanie uczestników i dobór usług

1. Czynności związane z oceną dokumentów, naliczaniem punktów i przygotowaniem list wykonuje Komisja Rekrutacyjna powołana w CUS. Komisja stosuje wyłącznie warunki i zasady określone w Programie i nie jest uprawniona do ustanawiania dodatkowych kryteriów udziału.
2. W ocenie potrzeby wsparcia uwzględnia się rozmowę z wnioskodawcą oraz, stosownie do sytuacji, opinię pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, psychologa, pedagoga lub wychowawcy świetlicy socjoterapeutycznej.
3. Zakwalifikowanie do usług następuje w CUS. Wyniki kwalifikowania zatwierdza Dyrektor CUS lub jego zastępca, z uwzględnieniem rozpoznanych potrzeb, wyników oceny, dostępności miejsc oraz ograniczeń i limitów wynikających z budżetu Programu.
4. W przypadku potrzeby koordynacji usług udzielanych przez okres niekrótszy niż trzy miesiące opracowuje się indywidualny plan usług społecznych na zasadach określonych w ustawie.
5. Osoba zakwalifikowana otrzymuje pisemną informację o rodzaju przyznanej usługi lub usług oraz okresie wsparcia. Zakwalifikowanie nie wymaga wydania

decyzji administracyjnej. Odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji administracyjnej.

6. Osoba zakwalifikowana podpisuje deklarację uczestnictwa w Projekcie. Za datę rozpoczęcia udziału w Projekcie przyjmuje się dzień rozpoczęcia korzystania z pierwszej formy wsparcia.
7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych, w tym kryteria preferencyjne, zasady ustalania kolejności kwalifikowania oraz sposób dokumentowania spełniania warunków udziału, określa niniejszy Program.

6. Odmowa udziału i rezygnacja z korzystania z usług

Centrum Usług Społecznych w Łapach zastrzega możliwość odmowy udziału w Programie na każdym jego etapie osobom, których sytuacja życiowa, zdrowotna lub prawna uniemożliwia korzystanie z oferowanego wsparcia. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy:

- udzielenie wsparcia byłoby sprzeczne z zasadami kwalifikowalności uczestników określonymi w wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+, dokumentach programowych lub przepisach prawa powszechnie obowiązującego;
- udzielenie wsparcia byłoby niezgodne ze specyfiką projektu;
- świadczenie wsparcia byłoby niemożliwe z przyczyn obiektywnych, np. ze względu na problemy technologiczne i organizacyjne.

Rezygnację z korzystania z usług zgłasza się Dyrektorowi CUS w formie pisemnego oświadczenia.

VIII. Opłaty za usługi społeczne

Wszystkie usługi społeczne objęte Programem są świadczone nieodpłatnie dla zakwalifikowanych uczestników/ mieszkańców miasta i gminy Łapy. Nie pobiera się opłat rekrutacyjnych ani opłat za udział w działaniach Akademii Rodziny. Finansowanie następuje ze środków dofinansowania w ramach projektu pn. „ŁAPSKA AKADEMIA RODZINY - ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH NA RZECZ RODZIN W GMINIE ŁAPY”

współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego, Działanie 8.5 Wzmocnienie aktywnej integracji społecznej oraz wkładu własnego Gminy Łapy.

IX. Sposób dokumentowania spełniania warunków kwalifikowania do korzystania z usług społecznych

1. Kwalifikowanie odbywa się na podstawie złożonych dokumentów rekrutacyjnych oraz oświadczeń o spełnianiu warunków korzystania z usług społecznych. Oświadczenia składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
2. CUS może zwrócić się o udokumentowanie spełniania warunków udziału lub kryteriów preferencyjnych. W zależności od potwierdzanej okoliczności dokumentami są:
 - a) w zakresie zamieszkiwania — dokument urzędowy, pierwsza strona zeznania podatkowego, rachunek za media lub inny dokument potwierdzający zamieszkiwanie na terenie gminy Łapy;
 - b) w zakresie nauki — zaświadczenie szkoły lub placówki, do której uczęszcza kandydat;
 - c) w zakresie pracy — zaświadczenie pracodawcy lub inny dokument potwierdzający wykonywanie pracy na terenie gminy Łapy;
 - d) w zakresie sytuacji rodzinnej, społecznej i potrzeby wsparcia — zaświadczenie CUS, posiadana dokumentacja dotycząca sytuacji rodziny, w tym wywiad środowiskowy, zaświadczenie o korzystaniu z interwencji kryzysowej lub dokument potwierdzający objęcie rodziny procedurą „Niebieskie Karty”;
 - e) w zakresie niepełnosprawności i stanu zdrowia — właściwe orzeczenie, zaświadczenie lekarskie lub inny dokument właściwy dla potwierdzenia danego kryterium; stopień niepełnosprawności potwierdza się dokumentem uprawniającym do jego stwierdzenia;
 - f) w zakresie korzystania z programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową — zaświadczenie podmiotu udzielającego tej pomocy;

g) w zakresie wychowywania się dziecka poza rodziną biologiczną — postanowienie sądu, zaświadczenie właściwego organizatora pieczy zastępczej lub inny dokument bezpośrednio potwierdzający tę okoliczność;

h) w zakresie ochrony czasowej — dokument lub urzędowe potwierdzenie objęcia osoby ochroną czasową.

3. Dokumenty pozyskuje się wyłącznie w zakresie dotyczącym warunków i preferencji mających zastosowanie do danej osoby. Nie wymaga się przedłożenia wszystkich wymienionych dokumentów przez każdego kandydata.

4. Wyniki oceny warunków udziału, punktację, ustaloną potrzebę wsparcia i wynik kwalifikowania odnotowuje się w karcie kwalifikacyjnej.

5. Osoba zakwalifikowana podpisuje deklarację uczestnictwa w Projekcie. Za datę rozpoczęcia udziału w Projekcie przyjmuje się dzień rozpoczęcia korzystania z pierwszej formy wsparcia.

X. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych

Zakres danych osobowych niezbędnych do kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w Programie obejmuje:

1. Podstawowy zakres danych (imię i nazwisko; numer PESEL, a w przypadku jego braku — inny identyfikator przewidziany w dokumentacji Projektu; adres zamieszkania; dane kontaktowe, w szczególności numer telefonu lub adres poczty elektronicznej, jeżeli osoba je posiada.)

2. Dane rodzica, przedstawiciela ustawowego lub opiekuna, jeżeli uczestnik wymaga reprezentowania lub wsparcia w zgłoszeniu udziału: imię i nazwisko, dane kontaktowe oraz informacje potwierdzające uprawnienie do działania w imieniu uczestnika, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kwalifikacji.

3. Dodatkowy zakres danych, zależny od sytuacji osoby zainteresowanej i rodzaju usługi:

- a) informacje o sytuacji rodzinnej, społecznej i materialnej — wyłącznie w zakresie niezbędnym do potwierdzenia przynależności do grupy docelowej oraz potrzeby korzystania ze wsparcia;
- b) informacje potwierdzające spełnienie kryteriów preferencji: stopień i rodzaj niepełnosprawności, występowanie choroby psychicznej lub całościowych zaburzeń rozwojowych, korzystanie z programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową, wychowywanie dziecka poza rodziną biologiczną lub objęcie ochroną czasową po agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę — odpowiednio do preferencji dotyczącej danej osoby;
- c) informacje o indywidualnych potrzebach uczestnika, w tym potrzebach dostępności, niezbędne do doboru odpowiedniej usługi;

Dane dodatkowe pozyskuje się wyłącznie w zakresie niezbędnym do potwierdzenia warunków udziału, zastosowania odpowiedniej preferencji lub doboru usługi. Dane dotyczące zdrowia przetwarza się na właściwej podstawie prawnej, z zapewnieniem szczególnej ochrony.

Dane wymagane do monitorowania i sprawozdawczości EFS+, w tym dotyczące wieku i płci uczestników, zbiera się zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami Projektu.

Każdej osobie zgłaszającej się do Programu lub jej przedstawicielowi przekazuje się właściwą klauzulę informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych. Dane podlegają zabezpieczeniom technicznym i organizacyjnym, a dostęp do nich mają wyłącznie osoby upoważnione, zobowiązane do zachowania poufności.

Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania uczestników i realizacji usług społecznych określonych w Programie są przetwarzane w zakresie wskazanym w Programie, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz przepisami o ochronie danych osobowych. Dane te są gromadzone w dokumentach stanowiących załączniki do obowiązującego „Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w projekcie pn. «Łąska Akademia Rodziny – rozwój usług społecznych na rzecz rodzin w Gminie Łąpy»”, wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji poszczególnych celów ich przetwarzania.

XI. Organizacja Programu i etapy jego realizacji

Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Łapach. Beneficjentem Projektu jest Gmina Łapy. CUS organizuje kwalifikowanie, rozpoznawanie potrzeb, świadczenie usług oraz monitorowanie i dokumentowanie wszystkich działań objętych Programem.

Koordynator Projektu nadzoruje harmonogram Akademii Rodziny, współpracę ze specjalistami i wykonawcami, realizację wskaźników oraz sprawozdawczość. Odpowiada za całokształt realizacji projektu, nadzór nad terminowością zadań i osiąganiem wskaźników, zarządzanie personelem merytorycznym, nadzór nad promocją. Obsługa księgowa prowadzi ewidencję wydatków, weryfikuje ich kwalifikowalność i przygotowuje rozliczenia. Zespół realizujący Program analizuje postęp co najmniej raz na kwartał.

Etap	Zakres	Okres
I	Informacja i promocja Programu	Przez cały okres realizacji
II	Przygotowanie organizacyjne, regulamin i wybór wykonawców	Przed rozpoczęciem danej usługi i stosownie do potrzeb
III	Rekrutacja i rozpoznanie potrzeb	Nabór główny XI-XII 2026; uzupełnienia w trybie ciągłym
IV	Realizacja usług Akademii Rodziny	Po wejściu uchwały w życie, do 30 XI 2029
V	Monitoring, rozliczenia i ocena	Bieżąco oraz po zakończeniu Programu

Biuro Projektu znajduje się w CUS w Łapach, ul. Główna 50, tel. 85 715 25 50, e-mail: kontakt@cuslapy.pl. Usługi będą realizowane w pomieszczeniach CUS i innych dostępnych miejscach odpowiednich do ich charakteru, w tym w placówkach

oświatowych i miejscach organizacji półkolonii. Program udostępnia się w BIP Urzędu Miejskiego w Łapach i CUS.

Specjalistów i wykonawców wybiera się w trybie właściwym dla danej usługi, zgodnie z obowiązującymi prawem oraz zasadami kwalifikowalności wydatków. Rozliczenie usług opiera się na faktycznie zrealizowanym wsparciu i wymaganej dokumentacji. W zarządzaniu stosuje się oszczędne wykorzystanie papieru, energii i materiałów.

Szczegółowe harmonogramy mogą być dostosowywane organizacyjnie do potrzeb uczestników w granicach Programu i budżetu. Zmiana treści Programu wymagająca zmiany uchwały jest wprowadzana przez Radę Miejską. Samo zatwierdzenie zmiany wniosku o dofinansowanie nie zmienia uchwały.

XII. Sposób monitorowania i oceny Programu oraz wskaźniki efektywności jego realizacji

Monitoring obejmuje realizację wszystkich pięciu działań Akademii Rodziny, jakość i dostępność usług, osiąganie wskaźników oraz wydatkowanie środków. Prowadzi go CUS na podstawie formularzy rekrutacyjnych, deklaracji uczestnictwa, dokumentów kwalifikowania, list obecności, kart realizacji usług i dokumentacji finansowej. Analiza postępu rzeczowego odbywa się co najmniej kwartalnie, a kontrola finansowa miesięcznie.

Wskaźnik Programu	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Liczba osób uczestniczących w zajęciach Akademii Rodziny	130	40	170

Wartości wskaźników przyjęto na podstawie opisu zadania nr 1 oraz wskaźnika Akademii Rodziny we wniosku o dofinansowanie. Uczestnika ujmuje się po rozpoczęciu pierwszej formy wsparcia w ramach Akademii Rodziny, jeden raz w każdym właściwym wskaźniku. Ponowna obecność lub skorzystanie z kolejnej usługi nie zwiększa liczby różnych uczestników.

Monitoruje się również wskaźnik rezultatu dotyczący „**Liczby utworzonych miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po**

zakończeniu Projektu". Sposób pomiaru wskaźnika dotyczy: konsultanta ds. rodziny i jednej grupy wsparcia dla matek. Pomiar następuje w ciągu 4 tygodni od zakończenia Projektu, na podstawie dokumentacji zaangażowania konsultanta - umowa zlecenie oraz list obecności grupy. Utrzymanie miejsc i ich finansowanie następuje zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem i umową o dofinansowanie.

Ocenę jakości uzupełniają ankiety uczestników lub opiekunów, opinie prowadzących oraz analiza realizacji rozpoznanych potrzeb. Miernikami wykonania usług są: liczba godzin poradnictwa i konsultacji, liczba spotkań grup wsparcia, liczba prelekcji, liczba cykli i udziałów w półkoloniach oraz frekwencja. Ocena odnosi wykonanie do zakresu określonego w rozdziale VI i uwzględnia deklarowaną przydatność pomocy.

Po zakończeniu Programu sporządza się informację o jego realizacji, obejmującą wykorzystanie usług, osiągnięte efekty i koszty oraz wykonawców. Informację publikuje się w BIP Urzędu Miejskiego i CUS w ustawowym terminie.

XIII. Budżet Programu oraz źródła jego finansowania

Planowana wartość zadania wynosi 1 099 200,00 zł. Realizacja wydatków wymaga zapewnienia środków i zgodności z zatwierdzonym wnioskiem oraz umową o dofinansowanie.

Źródło finansowania zadania nr 1 "Akademia Rodziny"	Kwota
Dofinansowanie	990 200,00 zł
Wkład własny Gminy Łapy	109 000,00 zł
Razem budżet Programu	1 099 200,00 zł